

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 8Co/324/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4312218032
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 11. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Hušeková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2013:4312218032.2

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v právnej veci navrhovateľa: POHOTOVOSŤ, s.r.o., so sídlom Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, zastúpený: Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Bratislava, Grösslingova 4, IČO: 36 864 421, proti odporkyni: Slovenská republika, Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom Bratislava, Župné nám. 13, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní navrhovateľa proti uzneseniu Okresného súdu Nitra č. k. 8C/13/2013-24 zo dňa 17. mája 2013, takto jednohlasne

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa **z r u š u j e** a vec **v r a c i**
a tomuto súdu na ďalšie konanie.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením Okresný súd Nitra ako súd prvého stupňa konanie (vo veci v celom rozsahu) zastavil a súčasne rozhodol, že žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Svoje rozhodnutie odôvodnil s poukazom na obsah spisu a ustanovenia § 83, § 103, § 104 ods. 1 veta prvá, § 146 ods. 1 písm. c) zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len "OSP"). V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že dňa 28.09.2012 podal navrhovateľ na Okresný súd Levice návrh na náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy. Vec bola na základe rozhodnutia Krajského súdu v Nitre zo dňa 22.10.2012 prikázaná na rozhodnutie Okresnému súdu Nitra a doručená súdu dňa 09.01.2013. Predmetom konania je náhrada škody a nemajetkovej ujmy z dôvodu nesprávneho úradného postupu Okresného súdu Levice, ktorý rozhodol v exekučnej veci oprávneného Pohotovosť s.r.o. Bratislava, proti povinnej: F. U., nar. XX.XX.XXXX, o vymoženie pohľadávky, ktorá vznikla z titulu uzatvorenej Zmluvy o úvere č. 4540600, o vydaní poverenia na základe žiadosti podanej súdnym exekútorom pod č. Ex 2922/2010 až dňa 30.1.2011, teda s omeškaním 318 dní tak, že žiadosť o udelenie poverenia bola zamietnutá. Súd prvého stupňa zistil, že na Okresnom súde Nitra prebieha už iné konanie vedené pod sp. zn. 9C/320/2012 týkajúce sa tých istých účastníkov, na základe tých istých skutočností, teda navrhovateľ sa aj v inom konaní domáha náhrady majetkovej škody a nemajetkovej ujmy z dôvodu nesprávneho úradného postupu Okresného súdu Levice, ktorý rozhodol v exekučnej veci oprávneného Pohotovosť, s.r.o. Bratislava, proti povinnej: F. U., nar. XX.XX.XXXX, o vymoženie pohľadávky, ktorá vznikla z titulu uzatvorenej Zmluvy o úvere č. 4540600, o vydaní poverenia na základe žiadosti podanej súdnym exekútorom pod č. Ex 2922/2010 až dňa 30.01.2011, teda s omeškaním 318 dní tak, že žiadosť o udelenie poverenia zamietol. Ďalej uviedol, že žiadosť o udelenie poverenia vedená súdnym exekútorom pod č. Ex 2922/2010 bola zaevidovaná na Okresnom súde Levice pod sp. zn. 9Er/246/2010, pričom z exekučného spisu vyplýva, že súd vo veci vydal iba jedno rozhodnutia a to uznesenie č.k. 9Er/246/2010-16 zo dňa 18.10.2010, ktorým žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol. Návrh vo veci sp. zn. 9C/320/2012 bol Okresnému súdu Nitra postúpený z Okresného súdu Levice dňa 22.11.2012 a v tejto veci bolo vytýčené pojednávanie dňa 21.05.2013. Záverom uviedol, že nakoľko zistil, že rovnaký nárok navrhovateľa na náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy na základe tých istých skutočností bol uplatnený duplicitne a o nároku na základe návrhu zo dňa 21.09.2012, postúpeného na Okresný súd Nitra dňa 22.11.2012, súd už koná, s

poukazom na § 83 OSP konanie v predmetnej veci vedenej pod sp. zn. 8C/13/2013 zastavil pre prekážku litispendencie.

Uvedené uznesenie včas podaným odvolaním napadol navrhovateľ, domáhajúc sa jeho zrušenia a vrátenia veci súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Namietal, že postupom súdu prvého stupňa mu bola odňatá možnosť konať pred súdom, ako aj to, že súd prvého stupňa nesprávne právne posúdil vec a nedostatočne zistil skutkový stav veci. Uviedol, že dňa 27. 09. 2012 podal na súd žalobu, v ktorej navrhoval, aby bol odporca zaviazaný zaplatiť mu nemajetkovú ujmu a majetkovú škodu z dôvodu nesprávneho úradného postupu Okresného súdu Levice v exekučnej veci EX 2922/2010, ktorý spočíval v tom, že exekučný súd vykonal opätovné posúdenie práva veriteľa na zaplatenie dlhu v časti istiny a to bez splnenia zákonných podmienok na takýto postup. Dňa 27. 09. 2012 podal žalobu, v ktorej navrhoval, aby bol odporca zaviazaný zaplatiť mu nemajetkovú ujmu a majetkovú škodu v odlišných výškach než v uvedenej predchádzajúcej veci z dôvodu nesprávneho úradného postupu Okresného súdu Levice v exekučnej veci EX 2922/2010, ktorý spočíval v nesplnení povinnosti exekučného súdu rozhodnúť o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie do 15 dní od doručenia takejto žiadosti. Poukázal na to, že skutkové a právne zdôvodnenie uplatneného nároku je celkom odlišné od vyššie uvedenej veci. Z uvedeného podľa názoru navrhovateľa vyplýva, že v konaní vedenom pod sp. zn. 9C/320/2012 si uplatňuje celkom iný nárok než v konaní vedenom pod sp. zn. 8C/13/2013, pričom namietal rôzne nesprávne úradné postupy Okresného súdu Levice. Za rozdielne označil škodové udalosti, z ktorých vyplýva nárok na náhradu škody, ako i podstatu vzniknutej škody a spôsob jej určenia. Predmet týchto konaní je tak celkom odlišný a nepredstavuje prekážku začatého konania. Súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav a pri vydaní napadnutého uznesenia nebral ohľad na skutočnosti uvedené v žalobnom návrhu.

K odvolaniu navrhovateľa podala vyjadrenie odporca. Žiadal, aby bol návrh proti odporkyni v celom rozsahu zamietnutý z dôvodu nepreukázania splnenia základných zákonných podmienok, ktoré sú potrebné pre priznanie náhrady škody v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z. Vo vyjadrení poukázal na zmätočnosť podania, keď navrhovateľ neuviedol spisovú značku príslušného exekučného konania, relevantné údaje ako dátum doručenia podania na súd, dátum, kedy sa navrhovateľ dozvedel o vzniku škody. Navrhovateľ nepredložil ani jeden relevantný dôkaz, ktorý by preukazoval existenciu predmetného exekučného konania, vznik skutočnej škody, nemajetkovej ujmy. Navrhovateľ prenáša celú dôkaznú povinnosť na súd napriek tomu, že dôkazné bremeno znáša sám. Nie je jasný titul nároku na náhradu škody a aké kroky podnikol navrhovateľ na odstránenie prieťahov v konaní, na ktoré sa odvoláva. Ďalej poukázal na predčasnosť navrhovateľom podaného návrhu o náhradu škody, nakoľko navrhovateľ návrh nepodal po uplynutí 6-mesačnej lehoty podľa § 16 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z.z. ale skôr, preto ide o predčasne uplatnený nárok na súde. Napriek tomu, že navrhovateľ požiadal o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody, neposkytol žiadnu súčinnosť na predbežné prerokovanie podaných žiadostí, a tým zmaril akúkoľvek možnosť predbežne prerokovať nárok na náhradu škody, o ktorého prerokovanie sám požiadal. K rozhodnutiu súdu o žiadosti o vydanie poverenia po 15- dňovej lehote, poukázal na ustanovenie § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, v zmysle ktorého lehota 15 dní na vydanie poverenia exekútorovi neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c) a d) Exekučného poriadku. K zamietnutiu návrhu na vydanie poverenia, poukázal na rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo/146/2011 zo dňa 13. októbra 2011, sp. zn. 3MCdo/11/2010 zo dňa 26. septembra 2011, sp. zn. 5Cdo/291/2010 zo dňa 29. marca 2011 s tým, že vnútroštátny súd má povinnosť ex offo preskúmať materiálnu správnosť rozhodcovského rozsudku, nekalú povahu rozhodcovskej doložky rozhodcovského súdu vydaného bez účasti spotrebiteľa, preskúmať, či rozhodcovské konanie prebehlo na základe uzatvorenej rozhodcovskej zmluvy, a to v takom rozsahu, v akom mu to umožňujú vnútroštátne procesné pravidlá v rámci obdobných opravných prostriedkov vnútroštátnej povahy. K existencii prieťahov v konaní uviedol, že súd konajúci o náhrade škody môže pri posudzovaní nároku na náhradu škody vychádzať z existencie prieťahov v konaní len v prípade, ak by tieto boli konštatované vo výsledkoch vybavenia sťažnosti na prieťahy, žiadosti o prešetrenie vybavenia sťažnosti na prieťahy, v právoplatnom rozhodnutí vydanom v disciplinárnom konaní, ktorým sa rozhodlo, že sudca sa dopustil disciplinárneho previnenia, ktoré malo za následok prieťahy v súdnom konaní, právoplatnom rozhodnutí Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorým sa rozhodlo, že bolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov alebo v právoplatnom rozhodnutí Ústavného súdu SR o ústavnej sťažnosti, ktorým Ústavný súd SR konštatoval, že sa porušilo právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov. Vyjadril názor, že navrhovateľ nepreukázal existenciu ani výšku škody a nároky, ktoré si uplatňuje, je možné považovať za hypotetické. K nemajetkovej ujme požadovanej navrhovateľom

uviedol, že navrhovateľ opomenul, že pri uplatňovaní nároku na náhradu nemajetkovej ujmy je potrebné preukázať, že konštatovanie porušenia práva nie je dostačujúcim zadosťučinením. Nie je preukázaný vznik nemajetkovej ujmy ani to, že by sa mala poskytnúť jej náhrada v peniazoch. Vychádzajúc zo základnej charakteristiky príčinnej súvislosti ako priameho a bezprostredného vzťahu príčiny a následku, nemožno tvrdiť, že žalobcovi vznikla škoda postupom okresného súdu.

Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 OSP) prejednal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 OSP) a viazaný rozsahom a dôvodmi podaného odvolania a prihliadajúc i na prípadné vady konania pred súdom prvého stupňa majúce za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 212 ods. 1 a 3 OSP) dospel k záveru, že napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa je potrebné podľa ustanovenia § 221 ods. 1 písm. f/ OSP /pre nepreskúmateľnosť odôvodnenia napadnutého rozhodnutia/ zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie podľa § 221 ods. 2 OSP.

Podľa § 221 ods.1 písm. f/ OSP, súd rozhodnutie zruší, len ak účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Podľa § 221 ods. 2 OSP, ak odvolací súd zruší rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, prerušiť konanie, zastaviť konanie alebo postúpiť vec orgánu, do právomoci ktorého vec patrí.

Podľa § 103 OSP, kedykoľvek za konania prihliada súd na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať vo veci (podmienky konania).

Podľa § 83 OSP, začatie konania bráni tomu, aby o tej istej veci prebiehalo na súde iné konanie.

Ustanovenie § 83 OSP vyjadruje prekážku prv začatého súdneho konania (litispendencia), ktorá zabraňuje, aby na súde prebiehalo iné súdne konanie v tej istej veci. Táto prekážka vzniká (je daná), ak na ktoromkoľvek súde v Slovenskej republike je začaté konanie, ktoré má rovnakých účastníkov, rovnaký predmet konania a rovnaké skutkové okolnosti, od ktorých sa odvodzuje právo. Totožnosť predmetu konania je totožnosť nároku uplatneného z rovnakého skutkového základu či skutkového deja. Totožnosť predmetu konania je daná, ak ten istý nárok alebo stav vymedzený žalobným petitom vyplýva z rovnakých skutkových tvrdení, na základe ktorých bol uplatnený, teda ak je založený na rovnakých skutkových okolnostiach a rovnakom právnom dôvode. O tých istých účastníkoch ide aj vtedy, ak v konaní vystupujú nositelia práv z rovnakého právneho vzťahu v opačnom procesnom postavení, a tiež vtedy, ak v neskoršom konaní vystupujú právni nástupcovia účastníkov už skončeného konania. Podmienky totožnosti účastníkov konania a totožnosti predmetu konania musia byť splnené súčasne. Nejde preto o totožnosť veci a prekážka litispendencie nie je daná, ak chýba čo len jeden znak totožnosti veci. Litispendencia predstavuje procesnú prekážku konania, ktorú musí súd z úradnej povinnosti odstrániť a to bez zreteľa na to, kedy túto prekážku zistil, alebo kedy táto prekážka vznikla. V takom prípade konanie vždy zastaví podľa § 104 ods. 1 OSP, pričom spravidla zastaví konanie o návrhu, ktorý bol podaný neskôr.

Odvolací súd v danej právnej veci dospel k záveru, že odôvodnenie napadnutého rozhodnutia súdu prvého stupňa je nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov jeho odôvodnenia, nakoľko napadnuté uznesenie neobsahuje riadne odôvodnenie podstatnej otázky, ktorá je predmetom odvolania navrhovateľa a tiež preto, že jeho skutkové závery nemajú oporu vo vykonanom dokazovaní.

Odvolací súd po oboznámení sa s obsahom spisu zistil, že totožnosť účastníkov konania v danej veci a vo veci, ktorá je vedená pred Okresným súdom Nitra pod sp. zn. 9C/320/2012 je zachovaná, vrátane ich procesného postavenia.

Pri preskúvaní totožnosti predmetu konania odvolací súd zistil, že navrhovateľ v oboch konaniach (sp. zn. 8C/13/2013 a sp. zn. 9C/320/2012) podal návrh na náhradu škody a nemajetkovej ujmy pre nesprávny úradný postup Okresného súdu Levice spočívajúci v nesplnení povinnosti exekučného súdu rozhodnúť o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie do 15 dní od doručenia žiadosti. Majetkovú škodu, ako aj nemajetkovú ujmu si však uplatňoval v rozdielnej výške. V konaní vedenom pod sp. zn. 8C/13/2013 navyše namietal aj preskúvanie exekučného titulu exekučným súdom.

Vzhľadom k uvedenému je potrebné si v konaní ujasniť presnú špecifikáciu náhrady škody a náhrady nemajetkovej ujmy vzhľadom k totožnosti jednej skutkovej okolnosti v oboch konaniach, ktorú navrhovateľ namietal a na základe ktorej požaduje rozdielnú výšku nároku. Z uznesenia súdu prvého stupňa nevyplýva, akými úvahami sa súd spravoval a na základe čoho dospel k záveru o existencii prekážky začatého konania. V tejto súvislosti odvolací súd dodáva, že na záver o totožnosti veci je potrebné sa zaoberať predovšetkým skutkovými okolnosťami, z ktorých navrhovateľ odvodzuje svoj nárok, nakoľko pre rozhodnutie tejto veci je podstatné posúdenie totožnosti predmetov konania v oboch uvedených veciach (9C/320/2012 a 8C/13/2013).

V ďalšom konaní súd prvého stupňa s poukazom na vyššie uvedené dôvody vec opätovne prejedná a vo veci rozhodne, svoje rozhodnutie odôvodní skutkovo a právne v súlade s príslušnými zákonnými ustanoveniami OZ, OSP, najmä pokiaľ ide o skutkové okolnosti, z ktorých navrhovateľ vyvodzuje svoj nárok. Svoje rozhodnutie pritom náležite odôvodní i z hľadiska námietok vznesených navrhovateľom v jeho odvolaní. Zároveň rozhodne o i náhrade trov celého konania, vrátane trov odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 OSP).

Odvolací súd prijal toto rozhodnutie v senáte pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.